

МАУП

**ПРИКАРПАТСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО
ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
(назва навчального закладу)**

КАФЕДРА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи

Сенішин С.Є.Сенишин

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри права
Протокол № 01/22-23 від 27.08.2022р.

Заст.завідувача кафедри

Дідик к.п.н.,доц. М.М.Дідик

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Складання процесуальних документів

Спеціальності: 081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

Освітнього ступеня : перший бакалаврський
(назва освітнього ступеня)

Освітньої програми: Право
(назва освітньої програми)

Спеціалізації: _____

МАРИЧ Наталія Іванівна, старший викладач кафедри права, аспірантка МАУП, здобувач ступеня доктора філософії.

МАРИЧ Наталія Іванівна , старший викладач кафедри права, аспірантка МАУП, здобувач ступеня доктора філософії.

М.М.Дідик

Керівник (гарант) освітньої програми Шнягін О.Г.
К.Ю.Н., доцент

Сен С.Е.СЕНИШИН

[illegible]

**ПРАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
ПРИКАРПАТСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО
Кафедра права**

Назва дисципліни	Складання процесуальних документів
Викладач	МАРИЧ Наталія Іванівна
Портфоліо викладача	
Контактний тел.	+38(068)9169136
E-mail:	Lvivtrust@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	https://mauptruskavets.in.ua
Консультації	вівторок, 2 години, 09.00-10.30, ауд.12

1. Коротка анотація до дисципліни. Цей курс визначає можливість засвоєння студентами теоретичних знань, щодо системного вивчення норм процесуального права, які регулюють умови і порядок прийняття процесуальних актів, діяльність органів розслідування, прокуратури, пов'язану з процесуальними актами, з прийняттям рішень у провадженні, процесуальні відносини, які виникають між учасниками провадження у зв'язку з прийняттям процесуальних актів.

2. Мета: закріплення, розширення та поглиблення знання студентами норм процесуального права України, вироблення навиків самостійного аналізу процесуального закону, прийняття рішень у практичних ситуаціях та оволодіння методикою складання процесуальних документів.

Завдання: активізація аналітичної діяльності студентів, вироблення навичок самостійного аналізу норм процесуального права, оволодіння методикою застосування теоретичних знань і положень процесуального закону при вирішенні практичних ситуацій, здобуття навичок складання процесуальних документів.

3. Формат курсу: очний (*offline*)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (іспит у формі оцінювання усного виступу-презентації)
Здатність до абстрактного	Повністю.	Поточне (семінар-круглий

мислення, аналізу та синтезу.	Співвідноситься з метою курсу	стіл), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне оцінювання знань: виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування виступи на семінарах, тести
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне оцінювання знань: виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування виступи на семінарах, тести
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне оцінювання знань: виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування виступи на семінарах, тести
Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою), рубіжне (семінар у формі дебатов)
Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне оцінювання знань: виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування виступи на семінарах, тести
Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.		Поточне оцінювання знань: виконання та захист практичних робіт, усне та фронтальне опитування виступи на семінарах, тести
Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (у формі оцінювання усного вступу-презентації)
Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар з індивідуальною роботою), рубіжне (семінар у формі дебатов)

5. Тривалість курсу. 120 годин, (4 кредити), аудиторних годин – 56, самостійна робота – 64 год.

Екзамен.

6. Статус дисципліни: обов'язкова

7. Пререквізити: Курс «Складання процесуальних документів» базується на вивченні та засвоєнні основних положень таких навчальних дисциплін, як: «Цивільно-процесуальне право», «Цивільне право», «Господарське право» і «Господарсько-процесуальне право».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента - відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).

- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох **змістових модулів**. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської/практичної частин:

- Змістовий модуль I. Теоретичні та практичні аспекти складання процесуальних документів. (лекційна тема 1, 2, 3, 4, семінарські теми 2, 4);

- Змістовий модуль II. Складання процесуальних документів на різних стадіях цивільного судочинства. (лекційна тема 5, 6, 7, 8, 9, семінарські теми 5, 6, 7, 9).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, спосіб організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

Семінарські/практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, роботі в командах (малих групах) з презентацією результатів (у тому числі із застосуванням рольових ігор з демонстрацією набутих навичок).

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації (*критерії оцінювання див.: Робоча програма дисципліни, п.п. 7.5.*).

- виступ-інформування за темами семінарських занять;

- семінар з індивідуальною та груповою роботою;

- семінар у формі дебатів.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	10	10
Відвідування семінарських занять	1	4	4	10	10
Робота на семінарському занятті	10	4	40	10	100
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-		78	150	
Максимальна кількість балів:			228		
228:100=2,28. Студент набрав Х балів; Розрахунок: $X:2,28 =$ загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Для структуризації знань студентів за підсумками курсу у формі звітності часто використовується реферат.

Реферат — короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематика завдань вибирається студентом у прив'язці до теми наукового дослідження і в

кінцевому випадку має слугувати розширенню знань, навиків та можливостей, необхідних для написання роботи. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Екзмен.

Відбувається у формі усного опитування з питань, які надані в переліку питань для іспиту в робочій програмі.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (Робоча програма дисципліни, 7.4 Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль (екзамен).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Нормативні акти:

1. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР . *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. 435-IV . *Офіційний вісник України*. 2003. № 11. Ст. 461.
3. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40-42. Ст. 492.
4. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 275.
5. Про електронну комерцію: Закон України від 03 вересня 2015 р. № 675-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 45. Ст. 410.
6. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545
7. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 р. № 543/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 5. Ст. 28.
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-17. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 27. Ст. 282.
9. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. № 3460-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 51. Ст. 577.

10. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 7-8. Ст.50.
11. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
12. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50.
13. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 р. № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 93.
14. Про звернення громадян: Закон України від 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
15. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.
16. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні: затв. Указом Президента України від 10 червня 1993 р. № 198/93. *Голос України*. 1993. 26 червня.
17. Про Національне центральне бюро Інтерполу: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1993 р. № 220. *Зібрання Постанов уряду України*. 1994. № 2. Ст. 25.
18. Деякі питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 660. *Офіційний вісник України*. 2020 р. № 63. Ст. 2039.
19. Про затвердження стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги у кримінальному процесі: затв. Наказом Міністерства юстиції України № 337/25114 від 26 лютого 2014 р. *Офіційний вісник України*. 2014 р. № 20. Ст. 648.
20. Про реєстрацію адвокатського об'єднання: затв. Наказом Міністерства юстиції України №1782/5 від 01 липня 2011р.
21. Правила адвокатської етики: затв. Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017р.

Основна:

- 22.Адвокатський іспит: зразки процесуальних документів: навч. посіб. / О.В. Баулін, В.І. Лебідь, П.С. Матвеев, С. П. Матвеева. 2-ге вид., переробл. та доповн. К.: Алерта, 2018. 280 с.
23. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів. Науково-практичний посібник; (за загальною ред. д.ю.н., професора М.М. Ясинка). К.: Алеута, 2015. 814 с.
24. Андронов І.В. Судові рішення в цивільному процесі України: монографія. Одеса: Юрид. лит., 2018. 372 с.
25. Апеляційне та касаційне оскарження судових рішень у цивільному судочинстві: практ. комент. / упоряд. Ю. І. Руснак. Київ: Центр учбов. л-ри, 2016. 171 с.
26. Бойко М.Д., Хазін М.А. Процесуальні документи у сфері цивільно-правових відносин (зразки документів, коментарі, роз'яснення). Практичний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 524 с.

Додаткова:

27. Алексеева Н.С. Порядок забезпечення позову у цивільному судочинстві України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція. 2015. Вип. 16(2). С. 22-25
28. Ахмач Г.М. Касаційне оскарження як гарантія захисту прав людини. *Актуальні проблеми держави і права*. 2011. Вип. 59. С. 211-218.
29. Бабич І.Г. Гарантії забезпечення виконання зобов'язань. *Актуальні проблеми держави і права*. 2012. Вип. 66. С. 24-30.

30. Вернидубов І., Белікова С. Електронні докази: поняття, особливості та проблеми щодо їх дослідження судом. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2018. Vol. 5, Iss. 2. С. 299-305.
31. Волинець Т.В. Правове регулювання вчинення електронних правочинів. *Європейські перспективи*. 2016. Вип. 1. С. 152-156.
32. Гаряєва Г.М. Договірне право. Харків: НТУ "ХПІ", 2015. 127 с.
33. Герц А.А., Домбровський С.Ф. Цивільно-правова документація: навч. посіб. Хмельницький: ХНУ, 2013. 155с.
34. Гулько Б. Про практику застосування Верховним Судом інституту малозначних справ на стадії касаційного перегляду. *Право України*. 2018. № 10. С. 102-113.
35. Гусаров К.В. Інстанційний перегляд судових рішень у цивільному судочинстві: дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.03. Х., 2011. 431 с.
36. Договірне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів / упоряд.: І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. К.: Центр учбової літератури, 2018. 259 с.
37. Зразки процесуальних документів у цивільному судочинстві: листи, скарги, заяви, позовні заяви, відзив на позовні заяви, оскарження судових рішень / упоряд. Ю.І. Руснак. Київ: Центр учбов. л-ри, 2015. 133 с.
38. Зразки процесуальних документів: посібник / А.М.Бірюкова, Б.М. Грек [та ін. ; за ред.: С. О. Куринська. Київ: Прецедент, 2017. 174 с.
39. Практика застосування законодавства в цивільному судочинстві України / за відп. ред. О. С. Захарової. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1076 с.
40. Процесуальні акти-документи в цивільних справах: практ. посібник / за ред. М. Є. Червинської. Київ: Дакор, 2018. 324 с.
41. Процесуальні документи в галузях цивільно-правових, трудових, сімейних, господарських, житлових та інших відносин: зразки, коментарі, пояснення. Практичний посібник. Упор. Ю.І.Руснак К. ЦУЛ, 2017.402 с.
42. Процесуальні документи у сфері цивільно-правових відносин. Зразки документів, коментарі, роз'яснення / К.І.Чижмарь, Д.М. Журавльов, С.В.Петков. Київ: ЦУЛ, 2017. 184 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

43. <http://www.portal.rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
44. <http://www.president.gov.ua> - офіційний веб-сайт Президента України.
45. <http://www.kmu.gov.ua> -офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
46. <http://www.court.gov.ua> - офіційний веб портал судової влади в Україні
47. <https://supreme.court.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного України
48. <http://www.reyestr.court.gov.ua> - єдиний реєстр судових рішень в Україні.
49. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.
50. <http://www.catalogue.nplu.org> - Національна парламентська бібліотека України.
- 52. <http://www.lsl.lviv.ua/> - Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника
53. <http://vns.lp.edu.ua> – Віртуальне навчальне середовище Національного університету «Львівська політехніка».

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Складання процесуальних документів»

Разом: 120 год., з них 28 год. – лекції, 28 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 64 год., модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	228 балів					
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Теоретичні та практичні аспекти складання процесуальних документів			Складання процесуальних документів на різних стадіях цивільного судочинства		
Лекції	Теми: 1,2 (2 бали)	Теми: 3, (1 бали)	Теми: 4 (1 балів)	Теми: 5, 6 (4 бали)	Теми: 7,8 (4 бали)	Теми: 9 (2 бали)
Теми лекцій	Складання процесуальних документів як навчальна дисципліна, її завдання та законодавча база. Загальні вимоги до складання процесуальних документів. Суб'єкти складання процесуальних документів	Складання договорів та їх використання у цивільному процесі	Процесуальні документи позовного провадження	Процесуальні документи апеляційного провадження. Процесуальні документи касаційного провадження	Складання скарг і заяв про перегляд судових рішень у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами. Ухвали суду. Організаційно-процесуальні документи третейського судочинства	Процесуальні документи третейського розгляду справ
Семінарські і практичні заняття	Заняття: 1, тема: 2 (20+2 балів)	Заняття 2: тема 4 (20+2 балів)	-	Заняття 3, 4: тема 5,6 (40+4 балів)	Заняття 5: тема 7 (30+3 балів)	Заняття 6: тема 9 (30+3 балів)

Теми семінарських занять	Загальні вимоги до складання процесуальних документів. Суб'єкти складання процесуальних документів	Процесуальні документи позовного провадження	-	Процесуальні документи апеляційного провадження. Процесуальні документи касаційного провадження	Складання скарг і заяв про перегляд судових рішень у зв'язку з винятковими та нововиявленими обставинами. Ухвали суду	Процесуальні документи третейського розгляду справ
Самостійна робота	1 (5 балів)			1 (5 балів)		
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)			модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,28					